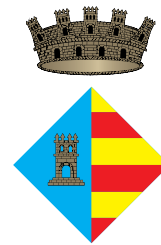

BUTLLETÍ MUNICIPAL

OCTUBRE-DESEMBRE 2025

NÚM. 60

Ajuntament de l'Escala

L'Escala dona joc, per obrir els esports a tothom

CIUTADÀ

El taller deliberatiu dels Pressupostos Participatius passa 14 propostes a la fase de votació

EQUIPAMENTS

Millores a la piscina

ENTREVISTA

Martí Guinart
Regidor de Promoció Econòmica i Turística, Cultura i Patrimoni
"El sector marítim i pesquer és cultura i identitat"

SUMARI

2 EDITORIAL

3 OBRES I MILLORES

Restauració de les cobertes al Mas Vilanera

Renovats espais verds al Camí Ample i al costat del Masle

4-11 NOTÍCIES

Millores a les instal·lacions de la piscina municipal

Plaques solars i comunitat energètica pel comerç

Més de 10.000 espectadors al festival Portalblau

Acord amb el Bisbat per a l'adquisició de la rectoria

14 projectes a votació als Pressupostos Participatius

El jaciment de Vilanera, cada cop més important

Una Beca de Tardor vinculada al jaciment

Primera edició de l'Escala dona joc

Reconeixements de la Festa de l'Esport

Festa de la Sal i reunió internacional de museus marítims

Toni Cruanyes i Cristina Lagé a la Festa de l'Anxova

1.500 alumnes

12 ENTREVISTA

Martí Guinart, regidor de Patrimoni Històric i Cultura i Promoció Econòmica i Turística

14-15 OPINIÓ DELS GRUPS

Candidatura de Progrés, ERC, Junts per l'Escala, Gent de l'Escala, En Comú, Alternativa per l'Escala

16 DIADA DEL PESCADOR

Cada tres mesos el butlletí municipal repassa l'actualitat relacionada amb temàtica local, El de la tardor sol estar replet del repàs d'activitats durant els mesos més intensos de la temporada "alta", però trobareu molt més que activitats, ja que la maquinària per seguir millorant el poble no para. La Festa de la Sal d'enguany més internacional que mai amb una quarantena de països convidats al Forum de Museus de la Mediterrània, una nova edició de Portalblau espectacular amb gairebé el 100% d'ocupació entre tots els espectacles,... es barregen amb projectes de caire totalment municipal com son els pressupostos participatius (els quals animo a tothom a participar de la votació final), millores en les instal·lacions com la piscina o el Mas Vilanera, nous espais públics com les zones verdes i la futura plaça de la rectoria, o projectes que van més enllà de l'esport com L'Escala Dona Joc, impulsat per les regidories d'Acció Social i Esport.

En aquest escrit vull fer esment a la Festa de l'Anxova. I és que passen els anys, els governs, les persones, els guardonats i la festa segueix essent un punt de referència al calendari local. Com cada any, la Festa busca una persona amb renom que hagi fet referència a l'anxova durant l'any. Hem pogut comptar amb un Anxova d'Or de primer nivell, com és en Toni Cruanyes, presentador del Telenotícies i admirador del nostre municipi, tal i com ens ho va fer saber, i que va estar atent a tota petició dels curiosos que es volien fer una foto amb ell. Com diu, la seva tasca més enllà de la d'informar, és acompanyar a un gran nombre de llars de tot Catalunya, i la seva presència al municipi va aixecar una gran expectació amb la plaça de l'Ajuntament plena a vessar.

Enguany hem tingut l'honor també de comptar amb la presència i el pregó de la Directora General de Turisme, Cristina Lagé, una "Escalenca" que ha volgut posar en valor la gastronomia com a producte turístic de primer nivell. I en aquest àmbit, no hi ha cap dubte que l'anxova de l'Escala n'és un dels exemples més potents i singulars, perquè el turista busca autenticitat, busca experiència: i en l'anxova i la seva festa, ho troba.

La nostra és l'única població de la Costa Brava que ha mantingut viva, de manera ininterrompuda, la tradició de la salaó artesanal d'anxoves; ho posa de manifest en un dels darrers llibres presentat per la Lurdes Boix, "La Salaó de Peix". Les fàbriques locals, amb el seu ofici pacient i meticulós, han sabut preservar un patrimoni gastronòmic que forma part de la nostra identitat col·lectiva. Gràcies a aquesta continuïtat, avui podem dir que l'anxova és una autèntica ambaixadora de l'Escala arreu del país.

I en un altre llibre, en aquest cas presentat justament en el marc de la Festa de l'Anxova, "Salaó és nom de dona", ens identifica com a indústria una mica característica: i és que el 90% del personal de les fàbriques d'anxova son dones, un col·lectiu que històricament ha lluitat per ocupar un espai en els llocs de treball, i en el cas de l'indústria anxovera, des dels seus inicis que emplea a un gran nombre de dones. Cal doncs, felicitar a la unió de antics saladors, i en definitiva a les empreses que es dediquen a la salaó per la tasca que fan més enllà del producte. Cal continuar defensant aquest llegat, i crec sincerament que l'anxova de l'Escala es mereix una distinció pròpia, una denominació que reconegui la seva singularitat. Perquè parlar de l'anxova és parlar de les nostres arrels, de la nostra economia, de la nostra cultura i de destinació turística de qualitat.

Vull acabar fent menció especial a la societat escalenca: persones, homes, dones i nens que s'ofereixen voluntàriament a participar i ajudar en les festes més rellevants del municipi: si dèiem que a la festa de la sal son gairebé 300 els participants, a la Festa de l'Anxova un grup nombrós prepara filet, ven tiquets i serveix un got de vi a centenars de visitants que s'enduen un record inoblidable. Sense totes aquestes persones que moltes vegades estan al darrera els actes, aquestes activitats seria molt complicat de tirar-les endavant i sobretot, perdrien la seva identitat; per tant, moltes gràcies..

Josep Bofill
Alcalde de l'Escala

OBRES I MILLORES

Restauració de les cobertes al Mas Vilanera

Aquest setembre s'han posat en marxa els treballs de la primera fase de restauració i consolidació de les cobertes del Mas Vilanera.

El mas va ser adquirit per l'Ajuntament de l'Escala l'any 2022 i l'objectiu és que, amb l'ajuda de la Generalitat, aquest s'acabi convertint en un espai de referència per a la interpretació de l'entorn, de gran riquesa tant natural (fa de connexió entre els parcs naturals dels Aiguamolls de l'Empordà i del Montgrí, les illes Medes i el Baix Ter), com històrica i arqueològica (en aquest entorn s'han trobat restes que van des del neolític fins a l'edat mitjana).

El mas es va construir el segle XVI, amb algunes modificacions posteriors. Algunes de les seves cobertes es troben en mal estat de conservació i les obres que s'han iniciat ara serviran per fer una restauració de dues de les naus annexes, tant a nivell de teulada com de consolidació dels murs. Suposa una inversió d'uns 237.000 euros, coberts en gran part

amb una subvenció del departament de Cultura, a través de l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural.

En properes fases es preveu continuar actuant a les cobertes i la supressió d'un cos afegit que va tapar part de la porta principal i un dels laterals de la

torre de defensa, el qual, a més, està en mal estat de conservació.

"El mas i el seu entorn ofereixen unes grans potencialitats i hem de fer tot el possible per anar avançant per tal de fer-les possibles", remarca l'alcalde de l'Escala, Josep Bofill.

Renovats espais verds al camí Ample i al costat del Masle

Durant aquest estiu s'han completat els treballs per tal d'habilitar dues zones de refugi amb espais d'ombra, dins les inversions amb subvenció del programa de Plans de Sostenibilitat Turística en Destinacions, finançada amb el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), a través de fons europeus NextGenerationEU. Un d'ells és a la zona verda del Camí Ample, on s'ha plantat arbrat nou i s'ha posat mobiliari. L'altra és a la zona verda al costat del Masle, que també s'ha adequat per tal que sigui utilitzable, amb mobiliari urbà per poder asseure's i tanca perimetral.

Millors a les instal·lacions de la piscina municipal

Aquest setembre s'ha donat per completada la primera fase de les obres de millora a la piscina municipal, que compten amb una subvenció dels fons europeus Next Generation per valor de 200.000 euros. En breu s'ha d'iniciar la segona.

En aquesta primera fase s'ha fet especial incidència en la millora i l'eficiència energètica d'aquest equipament. En aquest sentit, s'ha fet una important inversió en la climatització i ventilació dels diferents espais. També s'han millorat els tancaments, tant a l'entrada i sortida de les instal·lacions (amb portes automàtiques), com a l'accés a la sala de fitness. També s'ha millorat la coberta.

Properament es posarà en marxa una segona fase, que servirà per millorar la zona de vestidor i la instal·lació d'una màquina deshumidificadora per reduir l'excés de condensació.

Aquesta és una de les obres finançades a través de la subvenció del programa de Plans de Sostenibilitat Turística en Destinacions, finançada amb el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), a través de fons europeus NextGenerationEU.

D'altra banda, des d'aquest 1 d'agost

s'ha posat en marxa la nova fórmula de gestió del personal de socorrisme i activitats dirigides. En aquest sentit, el regidor d'Esports, Boran Minic, ha remarcat que es podrà incrementar de forma considerable el nombre d'activitats dirigides, passant d'una quarantena a la setmana de l'anterior hivern a més de 60.

Maquinària nova

A més, el ple d'agost va aprovar els plecs de clàusules administratives i tècniques que han de regir la contractació del subministrament per renovar per complet totes les màquines i material de fitness de la piscina municipal.

Aquesta renovació es farà mitjançant arrendament sense opció de compra,

amb un pressupost d'execució per import de 282.994,80 euros per als propers cinc anys. L'objectiu és que a principis d'any es pugui fer efectiva aquesta millora.

"Aquesta actuació permetrà garantir un servei segur, eficient i modern, ajustat a les necessitats de la ciutadania i alineat amb les polítiques públiques locals de promoció de la salut i l'activitat física", remarca el regidor d'Esports, Boran Minic.

Està previst que es canviïn totes les màquines de pes i exercici que hi ha a la sala principal del gimnàs de la piscina municipal, així com les bicicletes de la sala de ciclisme interior. En total, s'adquireixen cap a una setantena de noves màquines. També es canviarà el terra de l'espai de fitness.

Plaques solars i comunitat energètica dirigida al comerç

Aquest estiu s'han executat les obres per col·locar plaques fotovoltaïques sobre els sostres de l'escola Empúries, que serviran per a la creació de la primera comunitat energètica dirigida al comerç, dins els projectes finançats a través dels fons europeus Next Generation.

Aquesta actuació consisteix en col·locar plaques fotovoltaïques a la coberta de l'escola (fonamentalment les d'educació infantil i el gimnàs) dins

el programa de Mobilitat Sostenible i de Transició Energètica de l'Ajuntament de l'Escala, que planteja actuacions clarament orientades a aprofitar el sostre d'espais públics per generar energia neta, en un model de transició descentralitzat.

En aquest cas, el projecte preveu la instal·lació de 80 kw de potència, que s'utilitzaran tant per a necessitats del propi edifici com per a crear aquesta primera comunitat energètica dirigida

als establiments comercials de l'entorn pròxim al punt de generació. En aquest sentit, ja hi va haver una reunió prèvia abans de l'estiu per explicar quins seran els propers passos per a la creació d'aquesta comunitat i està previst que després de l'estiu es comencin a establir les normatives pertinents. Actuació finançada amb el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), a través de fons europeus NextGenerationEU

Finançat per

Més de 10.000 espectadors al festival Portalblau

La 18a edició del Festival Portalblau – que ha tingut lloc del 14 de juny fins al 10 d'agost a l'Escala – ha tancat amb 10.000 espectadors i exhaurint les entrades de 15 concerts i activitats, assolint el rècord històric del festival

El festival és impulsat per l'Ajuntament de l'Escala, Tem Productions i el MAC-Empúries i va esgotar en bona part de les seves propostes, com han sigut els concerts de Blaumut, Ramon Mirabet, La Ludwig Band, Las Migas, Valeria Castro, Anna Colom, Alosa, Mar Pujol, Ikram i La Filadora; les conferències 'Mirades Blaves' de Carles Duarte i Josep Ramoneda i de Laura Fa i Lorena Vázquez; i els espectacles de circ, teatre i dansa protagonitzats per Míriam Iscla, la Companyia de Circ 'eia' i Nora Baylach.

Amb aquestes xifres de rècord, i fregant el 97 % d'ocupació, l'organització valora molt positivament l'estat de salut del festival i l'arrelament al territori de les propostes de diverses disciplines que cada any proposa. El festival continua aquesta tardor amb una proposta multidisciplinària per desestacionalitzar les arts escèniques.

Aquest any, Portalblau també ha publicat la Guia per a la Incorporació de la Perspectiva de Gènere en l'Organització de Festivals, elaborada per Cristina Torres i revisada per Mònica Gelambí. Una pionera, ofereix una metodologia clara i recursos concrets

Acord amb el Bisbat per a l'adquisició de la rectoria

L'Ajuntament de l'Escala i el Bisbat de Girona han arribat a un acord que ha de permetre adquirir i posteriorment enderrocar l'edifici de la rectoria, amb l'objectiu de continuar esponjant l'entorn de l'església.

En aquest sentit, el ple celebrat aquest juliol va aprovar la resolució d'al·legacions de l'expedient que va iniciar l'Ajuntament de l'Escala, que des del principi apuntava a una

per transformar les pràctiques organitzatives i programàtiques dels festivals, i s'ofereix en llicència oberta per promoure la seva difusió i aplicació arreu.

Una altra de les novetats ha estat el Projecte Gastronòmic Portalblau, liderat per Guillem Castañé, d'Emporom, que ha comptat amb la cuinera Clara Canyigual. Han dissenyat sis tapes exclusives inspirades en la cultura mediterrània

que s'ha ofert a tots els assistents als concerts d'aquesta 18a edició. El projecte ha comptat amb productes de proximitat i productors locals, consolidant una oferta culinària de qualitat i compromesa amb el territori.

Portalblau tanca així una edició marcada pel creixement, la qualitat artística, el compromís amb la cultura com a eina de transformació social i el territori.

expropiació pactada entre les dues parts implicades. En aquest sentit, es preveu una permuta de propietats, de manera que la rectoria i l'hort propietat del Bisbat que hi ha sota la muralla de Sant Martí d'Empúries passin a ser de titularitat municipal, mentre que es transferiria al Bisbat una casa que té l'Ajuntament al costat del CAP més uns 50.000 euros.

L'objectiu municipal es continuar

el procés per esponjar l'entorn de l'església, com ja es va fer a la plaça del 3er Centenari i amb una altra propietat que hi havia al costat de la rectoria. En aquest sentit, l'edifici de la rectoria es preveu que sigui enderrocat i es faci un projecte de condicionament i millora de tot aquest entorn per tal de potenciar-ne el gaudi públic i es doni major rellevància a l'edifici de l'església com a construcció històrica de l'Escala.

14 projectes a votació dels pressupostos participatius

Una setantena de persones han participat aquest 25 de setembre al taller deliberatiu dels pressupostos participatius de l'Ajuntament de l'Escala i han escollit les 14 propostes que finalment passaran a la fase de votació popular, que se celebrarà entre els mesos de novembre i desembre.

L'Ajuntament de l'Escala destina una inversió de 200.000 euros a aquesta edició dels pressupostos participatius.

Hi ha hagut més participació que en cap de les edicions anteriors, cosa que ha fet petita la sala de plens per al taller deliberatiu que s'havia programat.

De les 168 propostes que inicialment van presentar els escalencs i les escalenques a aquesta edició dels pressupostos participatius, un total de 75 s'havien acceptat com a vàlides. Cadascuna de les propostes que han arribat al taller havia de ser puntuada del 0 al 10 de forma col·lectiva, entre els diferents grups en què es dividien la setantena d'assistents (sent 0 gens

prioritària i 10 totalment prioritària).

Les propostes que passaran a la fase final de votació són les que han quedat en les primeres 14 posicions, que són les següents (podreu consultar amb més detall l'informe del taller i la definició de les propostes al web específic dedicat a aquesta qüestió: participa.lescala.cat):

Projectes que passen a votació

- Renaturalització dels patis de l'escola Empúries
- Marcadors Led al pavelló municipal
- Barana d'accés a la platja de les Barques
- Parc infantil inclusiu
- Millores a la Sala Polivalent
- Millora general dels parcs infantils
- Aparcaments per a bicicletes
- Millora de l'accessibilitat al voltant de l'institut

-Rehabilitació del centre cívic Xalem

-Arranjament zona verda del carrer Miró Sud

-Millora de la vegetació al carrer Albons

-Lavabo al passeig d'Empúries

-Instal·lació d'aires condicionats a l'escola Empúries

-Enllumenat i font a l'skate park

A partir d'ara els serveis tècnics municipals treballaran per pressupostar totes les propostes, i properament es posarà en marxa el període de votació, obert a totes les persones de 16 i més anys empadronades al poble. L'objectiu és que la votació sigui entre els mesos de novembre i desembre.

De les 14 propostes que es posaran a votació s'executaran aquelles que tinguin més vots fins a esgotar els 200.000 euros destinats a aquest procés.

El jaciment ibèric de Vilanera, cada cop més important

Les excavacions que ha dut a terme, un any més, el Grup de Recerca d'Arqueologia Mediterrània (GRACME) de la Universitat Pompeu Fabra al Turó de Vilanera, confirmen que l'assentament ibèric que hi havia en aquesta zona és més important del que s'havia pensat fins ara.

Aquesta campanya tanca un projecte quadriennal d'excavacions que ha comptat amb el finançament del departament de Cultura i el suport de l'Ajuntament de l'Escala i el MAC-Empúries. En aquest sentit, s'està planificant un nou pla per als propers quatre anys.

Una Beca de Tardor relacionada amb el jaciment

La restauradora-conservadora de béns culturals valenciana Mercè Roca Cabedo, amb un projecte de conservació sobre el jaciment ibèric del turó de Vilanera, ha estat la guanyadora de la 3a Beca de Tardor de ciències i ciències socials de l'Escala. El projecte porta per títol "Entre els murs".

"L'objectiu general d'aquest projecte és posar en valor les estructures arquitectòniques del jaciment ibèric del Turó de Vilanera (l'Escala, Alt Empordà), un bé de gran interès social

S'han pogut localitzar diversos edificis, però encara es desconeix la delimitació de tot el conjunt. Inicialment es va pensar en la possibilitat que pogués tractar-se d'alguns edificis aïllats, però cada vegada pren més força la hipòtesi que en aquesta zona hi hagués un assentament més important d'època ibèrica. S'han trobat proves de funcionament des de finals del segle V a.C a l'I a.C i un dels elements que més fa pensar en un assentament de certes dimensions és el fet que aquest any s'hagi localitzat un forn de grans dimensions que molt probablement tindria un ús col·lectiu. "L'existència

d'aquestes estructures cooperatives, que s'han d'anar confirmant en les properes campanyes, fan que pensem en un assentament d'època ibèrica més important del que semblava fins ara", apunta Ana Delgado, catedràtica de prehistòria de la UPF i directora de les excavacions.

El regidor de Cultura i Patrimoni Històric, Martí Guinart, destaca la importància que va adquirint tota la zona de Vilanera, amb aquest jaciment, però també un altre punt amb estructures d'època del neolític i altres restes d'època medieval al voltant del mas de Vilanera.

la futura difusió i transferència a la societat".

En aquest sentit, el treball de la guanyadora de la beca d'aquest any, s'englobarà dins d'una recerca doctoral que s'està duent a terme a l'Institut Universitari de Restauració del Patrimoni de la Universitat Politècnica de València i pretén, entre d'altres, estudiar com es pot aprofitar la terra extreta durant l'excavació, que habitualment es rebutja, per elaborar morters aplicables en la consolidació dels murs.

Primera edició de “l'Escala dona joc”

Les àrees d'Acció Social i Esports posen en marxa una programació que promou l'accés a qualsevol esport en igualtat d'oportunitats, sense estereotips relacionats amb el gènere, i recupera la celebració anual de la Festa de l'Esport

L'Escala ha viscut aquest setembre, amb un gran balanç, la primera edició del projecte “l'Escala dona joc”, amb el qual perseguia un doble objectiu: La recuperació de la Festa de l'Esport, com a punt de trobada i de reconeixement anual a les entitats esportives locals, i engegar una programació que serveixi per promoure l'accés a qualsevol esport en igualtat d'oportunitats, sense estereotips relacionats amb el gènere de qui el practica.

Aquest ha estat un projecte impulsat conjuntament per les àrees d'Acció Social i Esports i que ha implicat també als clubs esportius locals i les escoles.

L'alumnat de segon de primària de les dues escoles locals, Empúries i l'Esculapi, han participat en una sessió de tastets esportius en què del que es tractava era de que nens i nenes provessin esports diferents als que estan habituats i que no fessin distinció segons gènere.

Prèviament també s'havien fet xerrades i formacions tant a alumnes com a professors, famílies o gent gran.

“L'Escala dona joc és un conjunt d'activitats que ens han ajudat a reflexionar, a sensibilitzar i, sobretot, a obrir els ulls a una realitat que hem de defensar amb convicció: L'esport no entén d'edats ni de gènere. L'esport és per a tothom. Siguis jove o gran, dona o home”, remarca l'alcalde de l'Escala, Josep Bofill.

“La programació que s'ha englobat amb el nom 'Tothom és Esport', respon a la necessitat d'impulsar l'esport femení, trencant estereotips i reflexionant sobre una situació que encara ens trobem constantment: Que les nenes fan menys esport i, segons quins esports, es creu que no és apropiat que el practiquin”, remarca la coordinadora del projecte, Olga Praderas.

En la mateixa línia, la regidora

d'Acció Social, Clàudia de Cruz, expressa: “Entenem que és important impulsar la pràctica esportiva i fer-ho superant prejudicis i estereotips que impedeixen a les nenes i adolescents accedir i desenvolupar-se en igualtat d'oportunitats, entenent l'esport com a vehicle de formació de persones i com a transmissor de valors”.

La jornada principal de tota aquesta programació es tancava amb la recuperació de la Festa de l'Esport, una cita pensada per reunir els clubs locals i fer un reconeixement anual a algunes fites destacades de les entitats esportives i esportistes locals.

L'alcalde de l'Escala ha remarcat la vitalitat i la varietat de la pràctica esportiva que té el municipi i la voluntat de continuar celebrat aquesta festa els propers anys: “Aquesta és una festa que no només reconeix els mèrits esportius dels nostres veïns i veïnes, sinó que ens recorda el paper fonamental que juga l'esport a la vida de qualsevol comunitat”.

Reconeixements de la Festa de l'Esport

INFANTIL FEMENÍ DE BÀSQUET

Campioness de la lliga, van guanyar la Final a 4 i van quedar subcampiones de Catalunya a Andorra

INFANTIL S14 DE FUTBOL

Van assolir l'ascens a la Preferent després de signar un gran campionat de lliga

ALEXIA PALAU

Vinculada al Rítmica l'Escala, ha quedat tercera en el campionat de Catalunya

XAVI GARCIA

Ha participat en vuit ocasions a la Panda Raid del Marroc, un rally que es fa al continent africà amb un Seat Panda

MIA MATEU

La regatista del Club Nàutic l'Escala ha competit al campionat d'Europa infantil de la classe Optimist

CER TENNIS TAULA

El CTT CER l'Escala ha impulsat, amb el suport de l'Àrea Bàsica de Salut, un projecte pels qui pateixen les malalties de Parkinson i Alzheimer.

ARTS MARCIALS ADAPTADES

El club escalenc ha impulsat dues trobades estatals de jujitsu adaptat

JOAN SUES

El palista del CTT CER l'Escala ha quedat campió d'Espanya en les modalitats individuals, dobles i tercer per equips

BERTA GRABALOSA

Jugadora formada al Club Bàsquet l'Escala que defensa actualment els colors del Bàsquet Girona és l'actual campiona d'Espanya cadet 3x3 amb la selecció catalana

THIBAUT FRANÇOIS

El ciclista ha guanyat el campionat d'Espanya sub-23 i ha assolit un cinquè lloc al mundial

IKER GONZÁLEZ

El palista del CTT CER l'Escala és l'actual campió de Catalunya.

ARIADNA I MARINA BATLLE

Les ballarines i germanes han assolit una medalla d'or i dues de plata en el mundial que s'ha disputat a Burgos

Festa de la Sal i reunió internacional de museus marítims

La Festa de la Sal de l'Escala arribava aquest any a la seva 28a edició. Aquest any ha tingut com a convidat el municipi de Paiporta (València), una de les poblacions que va patir el efectes devastadors de la Dana del passat octubre al País Valencià. Per aquest motiu el seu grup de danses, L'Espolí, eren els encarregats de participar a l'intercanvi de danses amb el grup local, La Farandola, a la Punta. L'Espolí va perdre part de les seves pertinences amb la inundació i rebrà la donació solidària de la venda d'espelmes d'aquest any. També estava convidada la vila de Cardona, oficialitzant així l'agermanament de les festes de la sal de les dues poblacions.

L'alcalde de Cardona, Lluïsa Aliste i el director de la Fundació Cardona Històrica, van ser els responsables de fer la tradicional donació de sal de part de Cardona, mentre que la regidora de Cultura de Paiporta, Esther Torrijos, feia l'ofrena en nom del seu municipi.

Festa de la Sal 2025

Més de 300 voluntaris participen cada any a la Festa de la Sal, que reuneix milers de persones de públic a l'entorn de la Platja. La representació d'oficis mariners, els balls i l'arribada de les barques de vela llatina amb les veles il·luminades són alguns dels actes amb més afluència.

La Festa de la Sal va néixer l'any 1997 per commemorar el tercer centenari de l'Alfolí (antic magatzem de sal) i se celebra a la platja de l'antic port de l'Escala. La festa, cada tercer dissabte de setembre, rememora l'arribada de vaixells carregats de sal i la vida quotidiana de les famílies de pescadors i saladors de l'Escala.

Coincidint amb la Festa de la Sal també es feia la 27ena Trobada de Vela Llatina, amb la participació d'una

vintena embarcacions d'arreu dels Països Catalans i de França.

La Festa s'ha tancat amb la presentació de "la cuina dels pescadors" i l'entrega de plaques d'homenatge d'aquest any a Salvador Feliu, Enric Casadevall, Rafel Guillot i Manel Montjà.

Fòrum de Museus

Cal destacar que enguany la Festa de la Sal també ha coincidit amb el 30è Fòrum de l'Associació de Museus Marítims de la Mediterrània, organitzat conjuntament per l'Escala i Sant Feliu de Guíxols.

El Museu de l'Anxova i de la Sal de l'Escala assumirà l'impuls a la

nova línia de treball de l'AMMM per estructurar una xarxa i un itinerari europeu al voltant del Patrimoni de la Sal. Lurdes Boix, que arran de la seva jubilació com a directora del museu també s'ha acomiadat del càrrec de vicepresidenta de l'entitat (que ostentava des de 2021) continuarà implicada amb l'AMMM i aportarà la seva experiència al capdavant d'aquesta nova comissió. Pel que fa a l'altre gran punt destacat, la candidatura de la pràctica de la vela llatina i la navegació al terç com a Patrimoni Cultural Immateral de la Humanitat de UNESCO, tenen encarrilada una iniciativa que s'està liderant des de Croàcia, després que es comencés a gestar a Catalunya el 2015.

Toni Cruanyes i Cristina Lagé, protagonistes a la Festa de l'Anxova

El periodista Toni Cruanyes (Anxova d'Or) i la directora general de Turisme, Cristina Lagé (pregonera) han estat els protagonistes de la 35a Festa de l'Anxova de l'Escala

"Un pot d'anxoves és un petit tresor que representa un moment de benestar i d'unió amb el meu país", remarcava Toni Cruanyes després de rebre l'Anxova d'Or d'aquest any.

"Quan parlem d'indústria normalment parlem d'economia, però al final de la cadena algú en gaudeix. Algú té un

moment de plaer relacionat amb tanta feina des del mar i amb un producte de centenars d'anys d'experiència", destacava Cruanyes.

Cristina Lagé ha passat períodes de vacances a l'Escala durant tota la seva vida i s'ha mostrat una entusiasta de les anxoves de l'Escala tant a nivell privat com des dels diferents càrrecs públics que ha ocupat. Lagé ha recordat les seves vivències a l'Escala i ha remarcat que les anxoves "són un verdader orgull escalenc, però també de país".

Nova donació Víctor Català. Irene Muñoz Pairet, especialista en Víctor Català, ha fet donació a l'Arxiu Històric de l'Escala del fons sobre l'escriptora escalenca que tenia la també escriptora i periodista María Pilar Morales: poemes mecanoscrits i manuscrits, correspondència inèdita de Caterina Albert amb el seu administrado i amb María Pilar Morales; de Regina Opisso a Josep Masset; fotografies de Caterina Albert i d'Amèlia Albert, el pròleg de Retablo, de Víctor Català, diversos retalls de premsa sobre Víctor Català, amb motiu de la seva mort, entre d'altres documents de gran valor..

1.500 alumnes

Cap a 1.500 alumnes s'han inscrit aquest any als diferents centres escolars de l'Escala.

L'activitat escolar ha donat el tret de sortida d'un nou curs, amb tota normalitat.

L'institut El Pedró és novament el centre amb un major nombre d'alumnes, amb un total de 657. Aquest any, a més, compta amb la novetat que es posa en marxa un cicle de grau mitjà, que era una reivindicació local des de feia anys.

A l'escola Empúries inicien el curs un total de 525 alumnes, mentre que a l'escola l'Esculapi, són un total de 207.

Pel que fa a l'escola bressol municipal Ballmanetes, hi ha un total de 85 alumnes.

Molt públic a la Festa Major

La Comissió de Festes calcula que unes 35.000 persones han passat per la seixantena d'activitats programades aquest any a la Festa Major de l'Escala 2025.

El pregó de Lluís Roura, la trobada gegantera, les nits de Barrakes o el concert-ball amb la Selvatana han estat alguns dels actes amb més participació. I, per descomptat, els focs i el ball final, que un any més es feien a l'entorn d'una platja de Riells ple de gom a gom.

"Ha estat una festa en què s'ha pogut veure una gran participació a totes les activitats i vull fer un agraïment a totes les persones i entitats que fan possible tirar endavant una programació com aquesta un any més", remarca l'alcalde de l'Escala, Josep Bofill..

ENTREVISTA

“Fa anys que es treballa per portar més gent fora de l'estiu i, poc a poc, això es va aconseguint”

El regidor de Promoció Econòmica i Turística, Cultura i Patrimoni Històric, Martí Guinart, analitza en aquesta entrevista algunes de les claus de les seves àrees de gestió i posa en valor les accions fetes per mantenir una oferta pública durant tot l'any, així com l'impuls al sector marítim i pesquer

Una de les seves àrees és la de Promoció Econòmica i Turística. Quines sensacions ha deixat aquesta temporada?

Estem acabant de recopilar dades de les diferents fonts d'informació de les que disposem, però abans de posar-les totes en comú per poder-les analitzar en detall, ja puc dir que ha estat una temporada d'estiu exitosa. Tot i això, cada vegada més, des del mateix sector turístic es posa més en valor fer balanç de la temporada a final d'any, mirar només la temporada alta és una manera de fer balanç, però fa anys que es treballa per portar més gent fora de l'estiu i això, a poc a poc, es va aconseguint.

Quina és la clau per seguir consolidant aquest allargament de temporada?

Hi ha una combinació de factors globals i locals.

Cada any analitzem d'on venen els visitants que tenim i podem veure en les estadístiques el reflex del que passa a determinats països del món. A nivell local, segur que influeix en tenir un fluxe estable de visitants fora de temporada el fet de programar esdeveniments culturals, lúdics, esportius, etc. fora de l'estiu. Cal dir també que cada vegada son més els empresaris que aposten per allargar les temporades d'obertura i això també repercuteix. En aquest sentit hem de seguir treballant conjuntament amb el sector privat, comptant amb la col·laboració d'associacions d'empresaris com la Ubet a nivell local, o Empordà Turisme a nivell comarcal.

Tot i que el sol i platja clàssic continua sent un actiu important, la sensació és que cada vegada l'Escala es fa més atractiva per molts altres motius, com el cultural i patrimonial.

Correcte, l'augment progressiu dels pressupostos de les àrees de cultura i patrimoni els últims anys es nota en la tipologia de visitants que tenim. Els interessos de la gent que ens visita els percebem tant amb les enquestes que es fan des de les oficines de turisme i els museus, com amb el monitoratge de les dades que obtenim de les pàgines web i xarxes socials. També veient la resposta directa de la gent, només cal veure les dades d'afluència a les diferents activitats culturals que celebrem al municipi.

En aquest sentit, cal dir que ens ha ajudat molt a la fidelització del públic el butlletí cultural que enviem per correu electrònic a tothom que hi està subscript cada setmana. Ara

mateix hi tenim prop de 2.000 inscrits. També ajuda la revista trimestral "el saler", i les xarxes socials...

Els darrers anys també s'han anat desenvolupant diversos plans estratègics, des de dinamització comercial al roadmap d'economia circular o economia blava. Quin és l'objectiu?...

Tenim diversos plans en fase de redacció ara mateix, un d'ells és el pla de dinamització comercial.

La diagnosi del pla ens identifica com un lloc on l'estabilitat institucional i l'encert en la gestió de l'urbanisme ha ajudat a la implantació de nous negocis i l'atracció d'inversions. El fet d'haver pogut treballar amb plans anteriors per l'elaboració dels nous és un aspecte bàsic per poder garantir una continuïtat i coherència de les estratègies de promoció econòmica que ens ajudaran a encarar el futur amb garanties.

Un altre pla, que s'ha finançat amb

El sector marítim i pesquer és molt més que un sector econòmic pel nostre poble, és cultura i és identitat

fons Next Generation, és el roadmap d'economia circular, un full de ruta que estem acabant de redactar i que creiem que ens ajudarà molt a ser més sostenibles, tant a les institucions, com a les empreses.

Aquests plans són bàsics per l'acció de govern, ens marquen el camí a seguir, ens ajuden a estructurar els pressupostos anuals i a enfocar-los en la direcció que volem. També fa uns anys que alineem els pressupostos amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible, i aquests plans també s'elaboren tenint en compte aquests objectius.

L'últim que vam presentar és el Pla estratègic de l'Economia Blava de l'Escala, un pla que s'està implementant i que busca potenciar activitats econòmiques singulars que tenim al poble vinculades al mar.

En aquesta línia, s'està fent una especial incidència en posar en valor la zona del port i del peix blau. Per què?

El sector marítim i pesquer és molt més que un sector econòmic pel nostre poble, és cultura i és identitat, i reforçant-lo volem que segueixi essent un sector rellevant. L'Estratègia

d'Economia Blava és optimista pel que fa a la prosperitat del sector, (club nàutic, creuers, empreses de submarinisme, etc.) però identifica el perill que corre la pesca ara mateix, amb problemes greus de relleu generacional i amb amenaces com algunes legislacions europees i els efectes del canvi climàtic. Per això posem èmfasi en el sector pesquer i la valorització del producte de proximitat, ja que l'Escala no seria el mateix poble sense pescadors,...

Vostè també és regidor de Cultura i Patrimoni Històric. A nivell històric, l'Escala té molt pes pel seu jaciment grec i romà, però els darrers anys, amb excavacions que han comptat amb la col·laboració i l'impuls municipal, també s'han anat descobrint importants espais d'interès des del neolític a l'edat mitjana, passant per l'època ibèrica.

Sí, tenim un poble amb una varietat i densitat de jaciments arqueològics molt important. Cada any, amb l'avenç de les excavacions als diferents jaciments es va guanyant coneixement i anem veient que cadascun d'ells té la seva transcendència en la nostra

història. Tenim varis projectes de recerca a Vilanera, un liderat per la UAB que estudia el període neolític i, un altre de la UPF, que estudia l'ocupació d'època ibèrica del turó. Des de l'ajuntament es financia l'excavació de la necròpolis de l'edat del ferro de Vilanera i el nucli de Santa Margarida. Tots aquests projectes amb la col·laboració i lideratge del Museu d'Arqueologia de Catalunya-Empúries i amb finançament també del Departament de cultura de la Generalitat.

Nous projectes a la vista?

LI tant! però, ara mateix, més que projectes nous, ens hem de centrar en fer que segueixin funcionant projectes que hem anat creant i desenvolupant els últims anys, com el Viu en Blau, Les Muses, l'obertura del Clos del Pastor, el projecte del Mas Vilanera, etc. i en culminar amb èxit l'execució dels projectes vinculats al Next Generation de turisme sostenible que hem de tenir enllestits abans del juny de l'any que ve. Tenim molts projectes nous, però hem d'anar pas a pas. Des de l'ajuntament es donen diferents línies de suport a les entitats.

OPINIÓ DELS GRUPS

candidatura
de progrés

CP

Èxit de convocatòria al Fòrum de Museus Marítims de la Mediterrània.

Els passats 17, 18, 19, i 20 de setembre els museus de Sant Feliu de Guíxols i l'Escala, vam acollir el 30è Fòrum de Museus Marítims de la Mediterrània. El lema del fòrum d'enguany era "Navegant cap a un futur sostenible" i moltes de les ponències que van fer els diferents responsables de museus van posar en valor el fet que des de la cultura i el patrimoni es pot millorar el present i es pot mirar cap endavant amb optimisme.

L'Associació de Museus Marítims de la Mediterrània compta amb museus de poblacions petites, com el nostre, o el de Sant Feliu, i de poblacions grans, com el Museu Naval d'Istanbul, o el Museu de l'Emigració de Gènova. Les trobades com el fòrum que vam celebrar serveixen per crear xarxa, fer projectes conjunts, intercanviar idees i mostrar la feina feta.

Cal dir que el fet que la trobada coincidís amb la Festa de la Sal va acabar de fer decidir a molts membres de l'associació a venir a participar en el fòrum. El centenar de participants a la trobada, i tots els nostres visitants, van poder gaudir d'una de les edicions més boniques de la Festa de la Sal dels últims anys, i això va ser gràcies a la feina de tothom que hi va participar.

Volem agrair la implicació de tots els voluntaris, ja que un dels aspectes que més van valorar els professionals dels museus, és la capacitat del Museu i de l'Arxiu de mobilitzar i engrescar la gent del poble per implicar-se en una festa que, com diem sempre, és molt més que una celebració. És memòria col·lectiva i reivindicació del nostre passat, present i futur.

Contenidors soterrats: Una modernor que ja fa pudor

Fa anys, l'Ajuntament va apostar pels contenidors soterrats com a símbol de modernitat i d'ordre urbà. Era una bona idea, però el temps ha demostrat que aquell model (pensat per fa dues dècades) avui ja no funciona. A l'Escala, especialment al nucli antic i en punts tan visitats com la Punta o l'Oberta, aquests contenidors s'han convertit en un problema més que en una solució.

Els visitants i veïns conviuen amb males olors, acumulació de brossa i, fins i tot, la presència de rates. Una imatge lamentable just als racons més fotogràfics del poble, allà on tothom s'atura per admirar el paisatge o fer-se una foto.

Des d'Esquerra Republicana fa anys que reclamem una sacsejada en el model de recollida de residus. No podem continuar atrapats en una "modernor" antiquada que ja ha mostrat totes les seves febleses. Cal més freqüència en la recollida, més eficiència, més reciclatge i menys excuses. El nostre municipi mereix un sistema que estigui a l'alçada del segle XXI, respectuós amb el medi ambient i amb la imatge que projectem com a poble turístic i viu. Fer net no és només qüestió d'higiene: és una aposta de futur i de dignitat per a tots els escalencs i escalenques..

Qui n'és el responsable?

En els darrers dies hem vist com s'anunciava l'enderroc de Can Ramis i la construcció, al seu lloc, de sis cases de luxe. Uns habitatges que, de ben segur, resultaran inaccessibles per a la majoria de joves i veïns de l'Escala. Al carrer del Sol també s'ha enderrocat una altra casa i, si mirem enrere, recordem la desaparició d'una altra casa al passeig Lluís Albert, totes elles reconegudes en el catàleg de patrimoni municipal, un document que continua encallat i oblidat. La sensació és que, en comptes de preservar el nostre llegat, s'està donant temps i marge als especuladors perquè actuïn sense traves. Mentrestant, l'habitatge assequible o de protecció continua sent inexistent, i les necessitats reals de la gent no troben resposta.

D'altra banda, a finals d'aquest mes d'octubre s'acaba la concessió de la zona blava i, a hores d'ara, encara no en sabem res del futur. Hi ha hagut temps suficient per planificar-ho: es municipalitzarà? Hi ha voluntat política per fer-ho? S'allargarà la concessió o es tornarà a licitar? Fa molts anys que sabem exactament quin dia expirava, i tot i així no s'ha fet la feina. És legítim preguntar-nos: qui n'és el responsable?

L'Escala

OPINIÓ DELS GRUPS

ALTERNATIVA PER
L'ESCALA

Més acció municipal per combatre l'incivisme

Fa ben pocs dies, un veí va alertar-nos que a la zona de l'Illa Mateua hi havia un abocament d'aigües fecals. Personats els tècnics municipals han comprovat que les autocaravanes i les furgonetes camperitzades que s'aparquen davant de l'Illa aboquen les seves aigües negres. A través dels desaigües de pluvials que van parar directament al mar.

Comprovem també la desídia de l'equip de govern per solucionar la problemàtica que tenen els ciutadans del carrer Ginesta. Quan plou les aigües de pluja no es poden evacuar i es barregen amb les aigües fecals que inunden tota la zona. Des de fa mesos les bombes que han d'evacuar les aigües no funcionen i l'ajuntament ha d'assumir el cost d'un camió cisterna per treure l'aigua. Cal afegir que aquest any els firaires instal·lats al nostre poble per la festa major han evacuat les seves aigües grises als nostres carrers a través de les conduccions de pluvials que van directament al mar.

Estimar l'Escala vol dir també actuar amb rapidesa i contundència per aturar els incívics que fan que el poble doni una imatge terecemundista impropia de l'Escala que tots desitgem. Cal ocupar-se de solucionar els inconvenients que pateixen els ciutadans. Divuit anys de governs socialistes ens han abocat a la degradació continuada del nostre entorn urbà i natural.

Hi ha una alternativa. La gestió, la responsabilitat i fer complir la llei. Però s'ha de voler fer, i no està on les prioritats de l'actual alcalde i el seu equip. I ens sap molt de greu, per enèsima vegada.

El PSOE local sap on viu?

L'Escala s'està quedant enrere. Malgrat que el nombre de turistes ha estat important, el benefici econòmic per al poble no s'ha vist reflectit. La deixadesa, la incapacitat i la manca de visió dels socialistes ens han portat fins aquí. Hi ha menys activitat tant en l'hostaleria com en el comerç, i una davallada del tiquet mitjà, fet que reflecteix les no-polítiques dels socialistes.

Des de Junts proposem polítiques actives per recuperar un turisme de qualitat que generi riquesa per als escalencs, fomentant un model que deixi benefici econòmic al poble, que creï llocs de treball de qualitat i ben remunerats, i que permeti un remanent econòmic destinat a polítiques socials per a la ciutadania. El foment de l'Escala en mercats com el nord-americà ha de ser un objectiu principal. El sector públic i el privat han d'anar de la mà en aquestes polítiques de promoció turística. El turisme de l'Escala ha de recuperar el seu prestigi amb l'objectiu que les crisis i les oscil·lacions econòmiques no ens afectin. Cal aprofitar el canvi climàtic per avançar en la desestacionalització. En aquest sentit, des de Junts proposem una col·laboració públic-privada que ofereixi una oferta fora de temporada basada en la nostra riquesa mediambiental, cultural, gastronòmica i identitària com a país. És urgent que la connexió de transport públic entre l'Escala, Girona i l'aeroport sigui competitiva. Des de Junts tenim un programa turístic enfocat a la millora del sector. Ens hem ofert en diverses ocasions al govern socialista sense obtenir-ne cap resposta. El cost d'oportunitat perdut en aquesta legislatura buida el pagarem durant molts anys, ja que les solucions, un cop aplicades, no tenen un efecte immediat.

CONFLUÈNCIA

El turisme ha de fer créixer el poble, no només les xifres

Cada any l'Escala rep més visitants i el sector turístic continua creixent. De fet, des del 2016 les xifres de pernoctacions no han parat d'augmentar i a escala estatal es viu un moment històric: hi ha més llocs de treball que mai.

Tanmateix, la realitat de moltes famílies és ben diferent. La renda mitjana disponible a l'Escala va ser de 16.125 euros el 2017, però el 2022 havia caigut fins als 14.478 euros.

Aquesta xifra és inferior tant a la mitjana de Catalunya (19.140 euros) com a la de l'Alt Empordà (14.978 euros), que ja és una de les més baixes del país. En resum: es treballa més, però es viu pitjor.

Aquí rau la contradicció. Si el turisme genera tanta riquesa, per què la població local no en veu els beneficis? La resposta implica repartir millor aquests guanys. Una via clara és aprofitar el recàrrec de la taxa turística municipal i invertir-lo en projectes que millorin la vida al poble: serveis públics, habitatge, educació o cultura.

El veritable progrés no és comptar visitants, sinó garantir que la gent de l'Escala visqui millor gràcies al turisme..

Diada dels Pescadors

L'Escala ha celebrat aquest setembre la Diada dels Pescadors, una jornada vol posar en valor la tradició marinera, la importància del peix blau i la tasca dels pescadors locals, tot oferint un programa festiu i gastronòmic obert a tothom. Un dels plats forts era el showcooking del cuiner Arnau París, amb receptes amb peix blau, concretament amb la alatxa. També es feia el Ranxo de Pescadors amb entrants, fideuà, postres i cremat, per completar la jornada amb havaneres, amb Oreig de Mar i cremat, així com una visita guiada al Port.